

Nasza przygoda z wolontariatem europejskim

Nadszedł czas na kolejne podsumowanie współpracy naszego przedszkola z wolontariatem europejskim

Od blisko 16 lat tj. od roku 2002 realizujemy projekt EVS goszczący w ramach „Programu Młodzież”, teraz już w programie Erasmus, a wkrótce w nowo tworzonej projekcie Korpus Solidarności. W ramach tego programu podjęliśmy, jako pierwsze krakowskie przedszkole, eksperymentalną próbę współpracy z młodzieżą przyjeżdżającą z różnych krajów Europy.

W sumie w ciągu 16 lat realizacji tego projektu w naszej placówce przebywało już 42 wolontariuszy z 15 krajów z Unii Europejskiej.

Teraz może kilka słów o programie Erasmus w oparciu o który, realizowana jest wymiana młodzieży (informacje zaczerpnięte ze strony programu).

„Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu (obecnie na lata 2014-2020, co kilka lat przechodzi modyfikację). Jego całkowity budżet wynosi 14,7 mld euro. Erasmus+ opiera się na osiągnięciach europejskich programów edukacyjnych, które funkcjonowały przez 25 lat, i jest wynikiem połączenia następujących europejskich inicjatyw realizowanych przez Komisję Europejską w latach 2007-2013: programu „Uczenie się przez całe życie”, programu „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, oraz programów współpracy z krajami uprzemysłowionymi w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

A oto kilka podstawowych danych liczbowych:

- 4 mln osób skorzysta z programu;
- 2 mln studentów skorzysta z programu;
- 800 tys. wykładowców, nauczycieli, szkoleniowców, przedstawicieli kadry edukacyjnej i osób pracujących z młodzieżą będzie uczestniczyć w projektach mobilności pracowników;
- 25 tys. partnerstw strategicznych połączy 125 tys. szkół, instytucji kształcenia i szkolenia zawodowego, instytucji szkolnictwa wyższego i kształcenia dorosłych, organizacji młodzieżowych i przedsiębiorstw;
- 150 sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych zostanie ustanowionych przez 2 tys. organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przedsiębiorców;

Do krajów uczestniczących w programie należą:

- 28 państw członkowskich Unii Europejskiej;
- państwa EFTA/EOG: Islandia, Liechtenstein, Norwegia;
- państwa kandydujące do UE: Turcja, była Jugosłowiańska Republika Macedonii.

Program ten został stworzony z myślą o młodych niezamożnych osobach w celu stworzenia im warunków wymiany międzykulturowej. Finansowanie ich pobytu, na które asygnowane są

fundusze unijne, stwarza go dostępnym prawie dla każdego. W krajach współpracujących w projekcie stworzono organizacje rekrutujące wolontariuszy i wysyłające ich do krajów partnerskich, jak też organizacje koordynujące ich pobyt i pracę oraz organizacje goszczące, takie, jak nasze przedszkole. Organizacją koordynującą i współpracującą z nami jest STRIM .

STRIM - „Stowarzyszenie Rozwoju i Integracji Młodzieży” - powstało w 2001 roku w Krakowie jako samorządne zrzeszenie ludzi wrażliwych na problemy społeczne. W Stowarzyszeniu pracują osoby aktywne, chętne do podejmowania działań na rzecz innych, zainteresowane problematyką młodzieżową, edukacją międzykulturową i kulturą. Prowadząc szeroko zakrojoną działalność na obszarze Polski, a także poza jej granicami, podejmują inicjatywy z zakresu kultury i edukacji międzykulturowej. Inicjują i propagują wszelkie formy aktywności młodzieży. Dążą do tego przez organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji, imprez publicznych, spotkań, czy wymian międzynarodowych. STRIM jest jedną z największych organizacji w Polsce zajmujących się wolontariatem europejskim EVS. Realizuje między innymi projekty doskonalenia zawodowego (VET) przyjmując stażystów z zagranicy. Misją stowarzyszenia jest działanie na rzecz rozwijania aktywności młodzieży oraz poszerzania jej horyzontów.

Nasze przedszkole od samego początku współpracuje ze Stowarzyszeniem Rozwoju i Integracji Młodzieży. W Krakowie z organizacją STRIM współpracuje kilka przedszkoli, biblioteka, dom kultury, świetlica środowiskowa. Stowarzyszenie organizuje trzy dniowe szkolenia dla koordynatorów pracy wolontariuszy w Konstancinie pod Warszawą.

Jako organizacja sprawująca pełną opiekę nad wolontariuszami ma obowiązek zapewnienia im dogodnych warunków związanych z ich pobytem w Polsce (mieszkanie i wyżywienie), oraz wsparcie emocjonalne. Zaraz po przyjeździe wolontariuszy organizuje dla nich tygodniowy trening wyjazdowy (odbywa się on w różnych miastach Polski) pod nazwą ON- arrival. Na tym treningu wolontariusze poznają się nawzajem, ale także innych wolontariuszy pracujących w różnych miastach w Polsce. Przedstawiają swoje oczekiwania związane z przyjazdem do nas, mówią o swoich obawach związanych z pobytem w obcym kraju. Dowiadują się więcej o miejscu w, którym mają spędzić sporo czasu bo aż dziewięć miesięcy.

W połowie ich pobytu odbywa się następny wyjazd, na tzw. środkową ewaluację. Omawiają na nim to co ciekawego się wydarzyło, czym zaowocował ich przyjazd do Polski, co zamierzają robić po powrocie do swojego kraju.

To tyle informacji o programie i organizacji, z którą współpracujemy.

Nasze przedszkole jako pierwsze w Krakowie zostało zaproszone do współpracy z europejskim wolontariatem, w związku z czym mamy najwięcej doświadczeń w tej dziedzinie.

Początki nasze były trudne. Tak naprawdę przystępując do programu bez przygotowania i jakiegokolwiek wiedzy uczyliśmy się wszystkiego i nabywaliśmy doświadczenia wraz z kolejnymi wolontariuszami, którzy do nas przybywali. Tworzyliśmy dla nich dokumenty: „Roczny plan współpracy wolontariuszy i nauczycieli w Przedszkolu nr 121” , „Tygodniowy plan pracy wolontariusza w Przedszkolu nr 121” opracowany przez koordynatora i mentora, przetłumaczony na język angielski, regulamin dotyczący zasad ich pracy w przedszkolu, z prawami i obowiązkami oraz planem pracy danej grupy wiekowej.

Niezwykle ważne dla nas było stworzenie wolontariuszom odpowiednich warunków pracy, a co najważniejsze, przyjaznej atmosfery, tak, by mogli czuć się komfortowo, przebywając przecież w naszej placówce całe dziewięć miesięcy. Tak naprawdę część z nich po raz pierwszy opuszczała swój dom rodzinny na tak długi czas (wielu z nich skończyło dopiero 18 lat). Dlatego tak ważną rolę w kontaktach z wolontariuszami pełni w naszej placówce koordynator – nauczyciel znający język angielski, którym oni zwykle się posługują. Zapoznaje on wolontariuszy z regulaminem określającym zasady ich pracy w przedszkolu, z ich prawami i obowiązkami oraz planem pracy danej grupy wiekowej. Czuwa nad przebiegiem projektu w placówce.

Drugą osobą, która sprawuje nad nimi opiekę w przedszkolu, jest mentor, osoba, która wspiera, doradza, pomaga w codziennych sytuacjach.

Oprócz tego zadaniem koordynatora i mentora jest opieka nad wolontariuszami: wspieranie, kierowanie nimi, pomaganie, a czasem także pocieszanie w trudnych chwilach, związanych z pobytem u nas, czy sprawami rodzinnymi. Staramy się zapewnić im „rodzinną” atmosferę. W czasie naszej 16 –to letniej współpracy z wolontariatem europejskim tylko czterech wolontariuszy przerwało projekt wcześniej przed upływem wyznaczonego czasu, zwykle z powodów rodzinnych. Stwarzając wolontariuszom komfortowe warunki do pracy wspieramy też realizację ich własnych projektów: muzycznych, fotograficznych, aktorskich, ciesząc się z ich sukcesów. Nasi wolontariusze występowali na scenie grając, śpiewając i tańcząc. Pokazywali swoje prace fotograficzne na wystawach, organizowali pokazy sztuki cyrkowej, grali w przedstawieniach teatralnych.

Wolontariusze, pracując w naszym przedszkolu, realizują też dwa bardzo ważne zadania: opieka nad dziećmi i promowanie kultury własnego kraju.

Bardzo ważnym zadaniem, zarówno z punktu widzenia wychowanków przedszkola jak i samych wolontariuszy, jest prowadzenie zajęć przybliżających kulturę własnego kraju małym przedszkolakom. W pierwszym miesiącu pobytu wolontariusze przygotowują prezentację, w której opowiadają o sobie, swojej rodzinie i kraju, z którego pochodzą. Przedszkolaki dowiadują się gdzie leży kraj wolontariusza i jak daleko jest on od Polski, poznają jego charakterystyczne miejsca, zwyczaje, dowiadują się co lubią, w co się bawią i jacy są ich koledzy Europejczycy. Często mają możliwość skosztowania przysmaków oraz tradycyjnych potraw przygotowywanych lub przywożonych przez wolontariuszy z rodzinnego domu.

Innym rodzajem ich działania jest prowadzenie raz lub dwa razy w tygodniu zajęć edukacyjnych w formie zabawy. Uczą dzieci słówek, zabaw, piosenek i wierszyków w swoim języku. Od dwóch lat wolontariusze wspólnie z dziećmi występują w konkursie piosenki organizowanym przez Przedszkole nr 38 pod hasłem „Przedszkolna Eurowizja”. Śpiewają na nim piosenkę w języku swojego kraju.

Wolontariusze mają też możliwość realizowania własnych projektów, jeżeli jest to możliwe i powiązane ze statutową działalnością przedszkola.

Równie ważnym zadaniem wolontariuszy jest uczestniczenie w życiu przedszkola i pomoc w opiece nad dziećmi. W ramach przydzielonych im czynności wspomagają nauczycieli w ich pracy poprzez przygotowywanie pomocy do zajęć, dekoracji, wspólne zabawy z dziećmi, uczestniczenie we wszystkich wycieczkach, spotkaniach, imprezach.

Szczególnie ważny jest ich kontakt i pomoc w opiece nad dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uczęszczającymi do oddziałów integracyjnych naszego przedszkola. Czynności przez nich wykonywane wspomagają i uatrakcyjnijają realizację procesu wychowawczo – dydaktycznego. Ich pomoc dla nas jest bardzo ważna, a dla dzieci jest często pierwszą okazją do poznania innego języka i kultury, kształtowania postawy otwartości na innych ludzi, wyrozumiałości w przypadku trudności komunikacyjnych. Dzieci wchodzą też w niecodzienną dla nich rolę nauczyciela, udzielając lekcji języka polskiego.

W czasie realizacji projektu nasi nauczyciele nawiązali wiele przyjaźni z wolontariuszami, które istnieją do dziś. Przebywając w Polsce zawsze nas odwiedzają, niektórzy z nich zostali w Krakowie, gdzie mieszkają, studiują lub pracują. Tutaj też zakładają swoje nowe rodziny, a Polska staje się ich drugą ojczyzną.

Koordinator projektu z ramienia
Przedszkola nr 121 w Krakowie
Barbara Liszkiewicz - Feluś